

Lesbrief

Medicijnen tegen dementie: nu al effectief of iets voor de toekomst?
(Verpleegkundige)

Dit project maakt deel uit van de campagne DementieEnDan en is onder andere tot stand gekomen in samenwerking met:
ROC Midden Nederland, Koning Willem I College, ROC Mondriaan, MBO Utrecht en ROC Aventus

Auteurs:

Paul Bocken, Ceciel de Bruijn, Yvonne Vullingshs, Nicolet Destrée, Josephine van der Laan en Ilse Hartgers

Medicijnen tegen dementie: nu al effectief of iets voor de toekomst? (Verpleegkundige)

Domein

Het lichamelijke gevoel van welbevinden en gezondheid

Clip

Clip 6 'Meedoen aan wetenschappelijk onderzoek'

Toelichting

Het is een probleem dat er tot nu toe niets gevonden is dat bij genoeg mensen met de ziekte van Alzheimer echt lange tijd goed helpt. Het lukt de wetenschap en de industrie nog niet goed om zoiets te vinden.

Er worden wel medicijnen voorgeschreven. Er is dus wel iets waar de hoop in het begin op gevestigd is. Wat is dat? In deze opdracht hebben we het niet over de medicijnen die gebruikt worden om angst, somberheid, apathie, onrust of eventueel agressie te bestrijden. Deze opdracht gaat over medicijnen die bedoeld zijn voor het bestrijden van de ziekte zelf.

Clip 6 duurt ruimt 9 minuten.

Beginsituatie

Verpleegkundige niveau 4, leerjaar 3 en 4

Vaardigheden

Bijdragen aan monitoren van de effectiviteit van medicatie die bedoeld is om cognitieve achteruitgang af te remmen

Bedreigingen op de volgende gebieden op tijd signaleren en daarnaar handelen

[....]

- geneesmiddelen

[...]

Kenniselementen

Toepassen van kennis van algemene geneesmiddelenleer tijdens omgaan met medicatie tegen cognitieve achteruitgang.

Leerdoelen

De student kan in grote lijnen vertellen wat de mogelijkheden zijn van de behandeling van de ziekte van Alzheimer met medicijnen, wat daar de mogelijke nadelen en gevaren van zijn.

Werkvorm

Vorbereiding: individueel en werkgroepje

Toepassingsopdracht: werkgroepen

Hulpmiddelen

Internet

Leerboeken van de opleiding

Bronnen

<http://www.alzheimer-nederland.nl>

<http://www.fk.cvz.nl>

Richtlijn 'Diagnostiek en medicamenteuze behandeling van dementie' via

<http://www.artsennet.nl/Richtlijnen/Richtlijn/43407/Diagnostiek-en-medic...>

Uitvoering opdracht 'Medicijnen tegen dementie: nu al effectief of iets voor de toekomst?'

Bronnen

- * de site van Alzheimer Nederland (<http://www.alzheimer-nederland.nl>)
- * via deze site: download brochure 'Behandeling en medicijnen', <http://www.alzheimer-nederland.nl/veelgestelde-vragen/behandeling-en-med...>
- * <http://www.fk.cvz.nl>
- * Richtlijn 'Diagnostiek en medicamenteuze behandeling van dementie', blz. 85 tot en met 104. Te vinden door deze titel te kopiëren in Google, of via <http://www.artsennet.nl/Richtlijnen/Richtlijn/43407/Diagnostiek-en-medic...>. Dit is moeilijke stof om te lezen, maar vraag de docent daarbij om hulp bij moeilijke woorden.

Vorbereiding

Vorm groepjes van drie

1. er zijn drie medicijnen om uit te zoeken. Iedereen in het subgroepje zoekt alledrie de medicijnen uit, maar gebruikt daarbij een andere bron.

De medicijnen zijn: rivastigmine (Exelon®), galantamine (Reminyl®) en menantine (Ebixa®).

2. verdeel onderstaande bronnen onder elkaar:

a. <http://www.alzheimer-nederland.nl> en dan zoeken in het zoekvenster op de bovenstaande medicatie. Tip: download de brochure (pdf) 'Behandeling en medicijnen'.

b. <http://www.fk.cvz.nl> en dan zoeken op de medicijnennaam, maar ook in de achtergrondinformatie

c. de Richtlijn 'Diagnostiek en medicamenteuze behandeling van dementie', blz. 85 tot en met 104. Te vinden door deze titel te kopiëren in Google. Dit is moeilijke stof om te lezen, maar vraag de docent daarbij om hulp bij moeilijke woorden.

3. Breng de informatie die je vindt samen in de tabel aan het einde van deze opdracht. Dat betekent dat je het moet samenvatten in eigen woorden, dus het moet kort zijn. Wissel de uitwerkingen uit en maak er samen één versie van. Laat die uitwerking controleren op juistheid door de docent.

Instructie

De docent geeft feedback op de inhoud en op de manier waarop je de medicijneninformatie hebt weergegeven.

Volg de uitleg (eventueel met presentatie) van de docent over de moeilijkheden die spelen bij het onderzoek naar medicijnen tegen dementie en over dilemma's die op kunnen komen tijdens de behandeling.

5. Bekijk klassikaal clip 6 tot aan minuut 6:50, waarin de behandeling met medicijnen ter sprake komt. Beantwoord de vragen op het moment dat de docent de film stilzet:

- a. gaat het hier om een algemeen gebruikt medicijn of om een experimenteel middel?
- b. welke concrete doelstelling wordt door prof. Scheltens uitgelegd van dit medicament? Wat moet het precies doen?
- c. stel dat dit middel een goede werking heeft, hoe zou je dat dan kunnen merken en meten?
- d. dit onderzoek gaat met hulp van placebo en met werkzaam middel. Kun je vertellen waarom dat nodig is?
- e. wat vind je: moet het alleen voor de cliënt een geheim zijn of hij placebo krijgt, of moet het ook geheim zijn voor de arts die het onderzoek leidt?

Verwerking

Ga tijdens de stage na of de medicijnen die je bestudeerde toegepast worden.

Probeer de volgende vragen te beantwoorden:

- was deze medicatie al gebruikt voor opname?
- welke concrete doelstellingen staan in het dossier bij deze medicijnen?
- is het bekend of er ooit gestopt gaat worden met de medicatie en welke redenen kunnen daarvoor zijn?

Eindresultaat

Je beschikt over de uitwerking van de medicijnen die men tegen kan komen voor de behandeling van de ziekte van Alzheimer. Het resultaat wordt opgeslagen in het portfolio.

Je kunt vertellen

- wat men met de verschillende medicijnen tegen de ziekte van Alzheimer concreet kan bereiken (gemiddeld genomen).
- welke bijwerkingen, voorzorgen en mogelijke gevaren in de gaten moeten worden gehouden bij deze medicijnen.